

Kadernota
Jeugd- en Onderwijsbeleid
2005 – 2010

INHOUD

Samenvatting		Blz. 5
Hoofdstuk 1	Inleiding	Blz. 9
Hoofdstuk 2	Terugblik	Blz. 11
Hoofdstuk 3	Landelijke ontwikkelingen	Blz. 13
Hoofdstuk 4	Jong Zoetermeer in beeld	Blz. 15
Hoofdstuk 5	Visie en Kerndoelen	Blz. 19
	Visie	Blz. 19
	Kerndoel 1: Een goede start	Blz. 20
	Kerndoel 2: Een brede ontwikkeling naast school	Blz. 21
	Kerndoel 3: Een schoolcarrière op maat	Blz. 21
	Kerndoel 4: Zorg en begeleiding	Blz. 22
	Kerndoel 5: Een eigen plek in de samenleving	Blz. 23
Hoofdstuk 6	Actiepunten	Blz. 25
	1. Een goede start	Blz. 25
	2. Een brede ontwikkeling naast school	Blz. 25
	3. Een schoolcarrière op maat	Blz. 26
	4. Zorg en begeleiding	Blz. 28
	5. Een eigen plek in de samenleving	Blz. 29
Hoofdstuk 7	Uitvoering van het jeugdbeleid	Blz. 31
Hoofdstuk 8	Financiën	Blz. 33
Hoofdstuk 9	Bijlage 1: Terugblik op "Ruimte voor de jeugd"	Blz. 35
	Bijlage 2: Preventiebeleid allochtone jongeren	Blz. 36
	Bijlage 3: Landelijke ontwikkelingen	Blz. 36

SAMENVATTING

Inleiding

De hernieuwde aandacht voor de jeugd is in 2002 is van start gegaan met de nota "Ruimte voor de jeugd". Naast het lopende beleid werd ingezet op een zestal speerpunten:

1. Jeugd(gezondheids)zorg 0-19 jarigen;
2. Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid;
3. Brede school;
4. Afstemming vrijetijdsaanbod;
5. Samen in de wijk;
6. Jongerenparticipatie;

In de afgelopen periode is hard gewerkt aan het versterken en verbeteren van samenwerking tussen diverse instellingen en organisaties voor de jeugd en de kwaliteit van het aanbod.

Inmiddels is Zoetermeer nog steeds een vitale stad met veel jeugd. Ruim 30% van de bevolking is jonger dan 23 jaar. Onze jeugd vormt het jong kapitaal, de belofte voor de toekomst. Om ervoor te zorgen dat deze groep zich optimaal kan ontwikkelen, luidt onze missie:

'Het scheppen van voorwaarden voor persoonlijke groei en welbevinden voor alle jongeren van 0 tot 23 jaar, waarbij zij zich ontwikkelen tot participerende burgers'.

De komende jaren bouwt het jeugdbeleid voort op successen, en leert van dingen die minder gingen. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen of thema's waarmee we de kwaliteit van het jeugdbeleid kunnen en willen verbeteren. In het kader van Operatie Jong Zoetermeer, zijn bijvoorbeeld extra middelen beschikbaar gekomen voor een jeugdmonitor. Deze monitor is een onmisbaar instrument waarmee we periodiek de stand van zaken rond de jeugd in kaart kunnen brengen, en waarmee we ontwikkelingen en trends kunnen opsporen die mede bepalend zijn voor toekomstig beleid. Naast de jeugdmonitor zullen de thema's 'samenwerking en samenhang' en 'informatie en advies' als een rode draad door het jeugdbeleid lopen.

Terugblik

Op diverse momenten is zowel met de jongeren zelf als met organisaties en instellingen teruggekeken op het jeugdbeleid van de afgelopen drie jaar. Voor jongeren is de eigen plek in de Zoetermeerse samenleving een belangrijk thema. Zaken waarvoor aandacht werd gevraagd tijdens de jaarlijkse klankbordbijeenkomst, die deze keer gericht was op de nieuwe nota, zijn onder andere: het verbeteren van communicatie, zowel door samenwerking met en het afstemmen van aanbod op elkaar als door het bekend maken daarvan. Verder moet er meer aandacht komen voor het vastleggen van gegevens en het uitwisselen daarvan en deskundigheidsbevordering op diverse terreinen. Tot slot moet er meer aandacht komen voor de vraag van de doelgroep zelf, zowel op het gebied van het (activiteiten)aanbod als voor specifieke groepen, zoals jongeren met een functiebeperking.

Landelijke ontwikkelingen

Bij het nieuwe beleid moet rekening worden gehouden met een aantal landelijke ontwikkelingen voor de komende jaren. Het betreft hier de Wet op de jeugdzorg, de Wet collectieve preventie volksgezondheid, de Wet op de kinderopvang, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet onderwijsachterstandenbestrijding (als onderdeel Wet primair onderwijs en Wet voortgezet onderwijs) en Operatie Jong.

Jong Zoetermeer in beeld

Zoetermeer is een kinderrijke gemeente. Het percentage jeugd tot 22 jaar ligt nog steeds iets boven het landelijk gemiddelde van ± 30 . Hoewel het aantal jeugdigen tot 22 jaar de komende jaren in aantal blijft stijgen, neemt het percentage jeugdigen ten opzichte van de totale bevolking af.

Tot na 2010 moet rekening gehouden moeten worden met een stijging van het aantal jeugdigen.

In de wijken treedt een verschuiving op in de richting van Oosterheem, en zal bijna een kwart van de jeugd uit Zoetermeer in Oosterheem wonen. Voor deze wijk moet rekening gehouden worden met voldoende voorzieningen en activiteiten aanbod.

Visie en kerndoelen

Persoonlijke groei en welbevinden kan bereikt worden door voldoende toegankelijke basisvoorzieningen zoals bijvoorbeeld: peuterspeelzaal/kinderopvang, onderwijs, jeugdgezondheidszorg, jongerenwerk, sport, uitgaan en cultuuraanbod. Daarnaast zijn er randvoorwaarden om optimaal gebruik te kunnen maken van deze voorzieningen. Het betreft hier een veilige en gezonde leefomgeving thuis, op school en in de buurt, duidelijke grenzen, eenduidige en positieve sociale code en een eigen plek.

Om dit te kunnen bereiken moeten gezin, school, buurt, wijk en Zoetermeerse samenleving op elkaar aansluiten in de benadering van de jeugd. Door een integrale benadering en extra aandacht voor risicofactoren, beschermende factoren en jongeren die meer ondersteuning nodig hebben, wordt een veilige omgeving gevormd waarin de jeugd in plezier en in harmonie kan opgroeien.

Voor het realiseren van het beleid is het van belang dat de keten van uitvoerende instanties goed sluit. De lokale overheid heeft de algemene regie op het functioneren van deze keten.

Om dit te kunnen bereiken is een vijftal kerndoelen benoemd, met per doel een aantal meetbare factoren. De vijf kerndoelen zijn:

1. Een goede start.
2. Een brede ontwikkeling naast school.
3. Een schoolcarrière op maat.
4. Zorg en begeleiding.
5. Een eigen plek in de samenleving.

Organisatie

Het uitgangspunt van het beleid is de vraag en het welbevinden van de jeugd en hun ouders. Zij vormen de grondslag van het aanbod en de werkwijze van instellingen. Daarnaast zal binnen elk kerndoel regelmatig uitwisseling van informatie plaatsvinden tussen gemeentelijke afdelingen onderling en tussen gemeente en instellingen. Alle ambtenaren die zijn betrokken bij het

jeugdbeleid koppelen de belangrijkste informatie terug in het Beleidsoverleg Jeugd en Onderwijs. Zij vormen daarnaast de agendacommissie van het Centraal Regie Overleg Jeugd.

De actiepunten per kerndoel worden uitgewerkt in jaarplannen, die eens per jaar met alle betrokken partijen worden geëvalueerd in een klankbordbijeenkomst.

Financiën

De actiepunten in deze nota worden uitgevoerd met behulp van reguliere begrotingsmiddelen, middelen uit landelijke regelingen en bijdragen van provincie en het Stadsgewest Haaglanden.

1. INLEIDING

In 2002 is, als vervolg op de nota jongerenbeleid van 1996, de nota "Ruimte voor de jeugd" vastgesteld door de gemeenteraad. Ruimte voor de Jeugd kenmerkte zich door:

1. Een uitgesproken visie,
2. Uitwerking in speerpunten
3. Uitwerking in actiepunten en meetbare doelstellingen
4. De opzet van een organisatie-/overlegstructuur met interne en externe partners.

In de afgelopen jaren heeft het jeugdbeleid in Zoetermeer steeds meer vorm gekregen. De stad kent een gevarieerd aanbod van voorzieningen voor jongeren. Daarnaast is in de afgelopen beleidsperiode hard gewerkt aan het versterken en verbeteren van samenwerking tussen de diverse instellingen en organisaties voor de jeugd en de kwaliteit van het aanbod.

Om deze samenwerking en integrale aanpak verder te bevorderen zal de nieuwe nota een 'op doelen gestuurde' kadernota worden. Deze nota geeft aan welke doelstellingen de gemeente voor ogen staan op het gebied van het jeugdbeleid en geeft op hoofdlijnen aan hoe de inspanningen van alle betrokken partijen daar een bijdrage aan kunnen leveren.

Missie

Zoetermeer is een stad met veel kinderen en jongeren. Ruim 30% van de bevolking is jonger dan 23 jaar. Onze jeugd heeft de toekomst en vormt het jonge kapitaal van de stad. De jeugd heeft passende vaardigheden, waarden, normen, kennis en visie nodig, zodat zij een goede invulling kan geven aan haar leven. Niet alleen in de toekomst maar ook nú.

De gemeente Zoetermeer heeft haar missie op het terrein van jeugd en onderwijs als volgt gedefinieerd:

'Het scheppen van voorwaarden voor persoonlijke groei en welbevinden voor alle jongeren van 0 tot 23 jaar, waarbij zij zich ontwikkelen tot participerende burgers'.

De beste resultaten worden hierbij bereikt door een samenhangende, gemeenschapsbrede benadering, waarbij alle betrokkenen vanuit dezelfde visie en met een gemeenschappelijk doel werken.

Voortzetting van het beleid met nieuwe accenten

Het nieuwe jeugdbeleid bouwt voort op de successen van onder andere het vorige jeugdbeleidsplan, het preventiebeleid allochtone jongeren en het onderwijsachterstandenbeleid, maar leert ook van dingen die minder gingen. Ook zijn er wijzigingen door belangrijke landelijke en lokale ontwikkelingen of thema's waaraan we gezamenlijk meer aandacht willen besteden. Een voorbeeld hiervan is Operatie Jong Zoetermeer, dat is afgeleid van Operatie Jong van de rijksoverheid. Door dit gemeentelijk initiatief is extra budget beschikbaar is gekomen voor een Zoetermeerse jeugdmonitor, het creëren van een time-outvoorziening en een klein wijkbudget voor jongerenactiviteiten of -voorzieningen.

Om de effectiviteit van het jeugdbeleid de komende jaren te versterken zal, naast het verzamelen van relevante informatie via de jeugdmonitor, een tweetal thema's als rode draad doorheen lopen:

Samenwerking en afstemming

Om een integrale aanpak en resultaatgerichte samenwerking te bevorderen en de keten rondom de jeugd sluitend te maken, wordt aangegeven welke inspanningen verricht moeten worden om de doelen te realiseren en welke terreinen daaraan een bijdrage moeten leveren. Succesvolle onderdelen uit bijvoorbeeld preventiebeleid allochtone jongeren en Jongeren Aanpak Zoetermeer zullen hiervoor worden ingebed in het regulier beleid. Uitgangspunt hierbij is de integrale belevingswereld van jeugdigen of ouders en niet zozeer de professionele beoordeling vanuit instanties.

Informatie en advies

Het is van essentieel belang dat jongeren, ouders en intermediairen bekend zijn met de instellingen en het aanbod en weloverwogen keuzes kunnen maken. Het gaat hierbij ook om de bekendheid van het aanbod bij de instellingen onderling, in verband met afstemming en schakeling. Hier ligt niet alleen een taak voor de instellingen maar ook voor de gemeente, die als regisseur van het jeugdbeleid verantwoordelijk is voor het (doen) verstrekken van informatie aan ouders, kinderen en jongeren over opgroeien en opvoeden.

Totstandkoming nieuwe nota

Samen met de belangrijkste betrokken partijen, is uitgebreid gesproken over het jeugdbeleid. In november 2004 hebben jongeren tussen 12 en 18 jaar aangegeven wat hun knelpunten en wensen zijn. Vervolgens is in februari 2005 met instellingen, ambtenaren en jongeren teruggekeken op de afgelopen drie jaar en zijn verbeterpunten en "frisse ideeën" aangedragen voor de komende periode. Het eerste concept van de nota is in april 2005 aan alle partijen voorgelegd en besproken. Eind mei/begin juni krijgen alle geïnteresseerde partijen een laatste kans een bijdrage te leveren tijdens een inspraakprocedure. Tot slot wordt de nota ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

De doelgroep

Binnen de doelgroep hebben we te maken met diverse begrippen en leeftijdsgroepen. Met 'jeugd' wordt de groep van 0 tot en met 22 jaar in het algemeen bedoeld. Met 'kinderen' doelen we in het bijzonder op de groep tot en met 12 jaar en met 'jongeren' de groep van 13 tot en met 22 jaar.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt teruggekeken op de voorliggende periode, de nota 'Ruimte voor de jeugd' (jeugdbeleidsnota 2002-2004), de behaalde resultaten en aanbevelingen. In het derde hoofdstuk gaan we vervolgens in op landelijke ontwikkelingen waarmee we te maken hebben of krijgen. Hoofdstuk 4 biedt inzicht in de opbouw van de jeugd in Zoetermeer. In hoofdstuk 5 zijn de visie en vijf de kerndoelen voor de komende jaren uitgewerkt. Tot slot komen in de laatste twee hoofdstukken organisatie en communicatie en financiën aan de orde.

2. TERUGBLIK

Om te komen tot nieuw beleid is het van belang voort te bouwen op successen en verbeteringen aan te brengen daar waar nodig. Daarom is een terugblik noodzakelijk. Deze evaluatie heeft vorm gekregen door bijeenkomsten en gesprekken met alle betrokkenen. Uiteraard is gekeken naar de meetbare doelstellingen in "Ruimte voor de jeugd" maar ook andere relevante opmerkingen gemaakt zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bijeenkomst met de jeugd

In een bijeenkomst voor de jeugd is met jongeren tussen 12 en 20 jaar gesproken over de onderwerpen die hun aandacht hebben. Zo blijkt een eigen plek voor de jeugd belangrijk te zijn, zowel in de vorm van een passend activiteiten aanbod als in de vorm van speelplekken voor jong en oud en mogelijkheden om uit te gaan. Daarnaast vragen jongeren aandacht voor goede ondersteuning van leerlingen met problemen binnen het onderwijs en voor de onveiligheid op school door toenemend geweld. Tot slot geven ze aan graag zelf met ideeën te willen komen, maar daarbij wel ondersteuning te kunnen gebruiken.

Klankbordbijeenkomst

Tijdens de jaarlijkse klankbordbijeenkomst is met alle betrokken partijen teruggekeken op de afgelopen 3 jaar.

Wat betreft informatie en communicatie constateren de deelnemers, dat behoefte blijft aan het onderling uitwisselen van informatie over de uiteenlopende terreinen, bijvoorbeeld door middel van een nieuwsbrief. Er zijn ook signalen van jongeren dat zij slecht op de hoogte zijn van het aanbod aan activiteiten. Publiciteit vindt of onvoldoende of op de verkeerde manier plaats. Aan de andere kant zijn jongeren ook moeilijk te bereiken en te interesseren voor activiteiten. Een jongerenkrant of contact via www.sweetlakenation.nl zou hierin verbetering kunnen brengen. Met betrekking tot de mogelijkheid om ouders te informeren (en om de ouderbetrokkenheid te stimuleren) stelt men voor ouderkamers op (meer) scholen in te richten.

Het belang van registreren en uitwisselen van gegevens is een thema dat tevens besproken is, zowel in de vorm van een sluitend kindvolgsysteem als een jeugdmonitor.

Er is aangegeven dat behoefte is aan deskundigheidsbevordering op diverse terreinen, bijvoorbeeld over de diverse culturele achtergronden van jongeren. Ook de signaleringsvaardigheden van de professionals van diverse instellingen zou vergroot moeten worden om problemen vroegtijdig te kunnen herkennen en oppakken. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat men weet waar een gesignaleerd probleem gemeld kan worden. Dit geldt ook voor buurtbewoners die problemen signaleren. Het schoolmaatschappelijk werk is een belangrijke schakel binnen de hulpverlening.

Binnen het onderwijs kunnen projecten meerwaarde hebben. Het aanbod sluit echter niet altijd aan bij de vraag en er is behoefte aan minder projecten die langer lopen.

Er zou meer verband moeten komen tussen school en vrije tijd. Daarnaast zouden meer partijen dan nu het geval is moeten aanhaken bij Brede school en vrijetijdsaanbod, zoals bijvoorbeeld wijk- en buurtverenigingen. Het aanbod moet nog meer worden afgestemd op de wensen van de jeugd. De gemeente moet hierbij faciliterend zijn. Samenwerking tussen de verschillende instellingen is noodzakelijk, maar dat vraagt wel om een culturomslag om 'de vensters naar elkaar open te gooien'.

De deelnemers constateren tot slot dat jongeren met een functiebeperking geen herkenbare plek binnen het jeugdbeleid hebben.

Uit bovenstaande samenvatting blijkt dat de items 'informatie', 'communicatie', 'signalering' en 'toegang tot' (gemeentelijk) hulpaanbod sterk in de belangstelling van alle partijen staan. Deze items maken onder andere deel uit van de taken die als gevolg van de Wet op de Jeugdzorg onder verantwoordelijkheid van gemeenten moeten worden uitgevoerd en met ingang van 2006 onder de Wet Maatschappelijke Ondersteuning vallen.

3. LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Bij het realiseren van het Zoetermeerse jeugdbeleid moeten we rekening houden met een aantal landelijke ontwikkelingen voor de komende jaren. Deze zullen deel uitmaken van de kaders voor het nieuwe jeugdbeleid. Het gaat hierbij zowel om wettelijke als om niet-wettelijke ontwikkelingen, die voor het jeugdbeleid van groot belang zijn. Meer informatie over deze ontwikkelingen is opgenomen in bijlage 2.

Wettelijke ontwikkelingen:

A. De Wet op de jeugdzorg

De Wet op de jeugdzorg is per 1-1-2005 ingegaan. Jeugdzorg is bestemd voor jeugdigen tot 18 jaar met ernstige opgroei- en opvoedproblemen en die niet te helpen zijn via de algemene (lokale) voorzieningen. Centrale uitgangspunten van de Wet op de Jeugdzorg zijn: Recht op jeugdzorg, één Bureau jeugdzorg, de vraag staat centraal en betere afstemming tussen de algemene en preventieve voorzieningen voor jeugdigen (lokaal) en de jeugdzorg (regionaal) .

B. Wet collectieve preventie volksgezondheid:

Het beleid is erop gericht om landelijk te komen tot een integrale JeugdGezondheidsZorg (JGZ) . Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2003 verantwoordelijk voor regie, beleidsontwikkeling, uitvoering en financiering van de gehele JGZ 0-19 jaar

C. De wet op de kinderopvang

Als gevolg van de invoering van de Wet kinderopvang is de subsidierelatie tussen de gemeente en kinderinstanties voor een belangrijk deel komen te vervallen. Voor de peuterspeelzalen en Peuterplus blijft de gemeente eigen verantwoordelijkheid houden. Daarnaast blijft, in afwachting van een nadere regeling via de Wet Maatschappelijke Ontwikkelingen, de gemeente verantwoordelijk voor een adequate opvangregeling voor kinderen en/of hun ouders, die opvang nodig hebben vanuit sociaal medische indicatie.

Aangekondigde wettelijke ontwikkelingen

D. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

De WMO wordt naar verwachting 1 juli 2006 van kracht en komt in de plaats van een aantal bestaande wetten: de Welzijnswet, de Wet Voorzieningen Gehandicapten en delen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. De WMO is erop gericht het mogelijk te maken dat iedereen – jong en oud, gehandicapt en niet-gehandicapt, autochtoon en allochtoon, mét en zonder problemen, volwaardig aan de samenleving kan deelnemen.

Binnen het onderdeel 'Informatie en advies' zullen de afspraken over het verbeteren van bekendheid van instellingen en het aanbod worden opgenomen.

E. Wet onderwijsachterstandenbestrijding (als onderdeel wet primair onderwijs en wet voortgezet onderwijs) regelt met ingang van 1 augustus 2006 dat schoolbesturen primair verantwoordelijk zijn voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. De gemeente is verantwoordelijk voor de voor- en vroegschoolse educatie, het tot stand brengen van schakelklassen, voor het bestrijden van voortijdig schoolverlaten en voor de afstemming onderwijsachterstandenbestrijding binnen het jeugdbeleid. Verder wijzigt de verantwoordelijkheid van de gemeente met betrekking

tot schoolbegeleiding. Gemeenten zijn niet langer verantwoordelijk voor het instandhouden van een schoolbegeleidingsdienst, verwachte ingangsdatum is 1 augustus 2006.

Overige relevante ontwikkelingen

F. Onderwijsbeleid

Het rijksbeleid kent de komende jaren verschillende prioriteiten. De belangrijkste beleidsprioriteiten zijn minder regels, meer ruimte en een heldere verantwoording, een kennissamenleving die wérkt; meer mensen die meedoen, veiligheid in het onderwijs en integratie.

G. Operatie Jong

Operatie Jong is een samenwerkingsverband van de ministeries van VWS, OCW, Justitie, SZW en BZK. Operatie Jong wil samenhang in het jeugdbeleid versterken en samenwerking tussen rijk, medeoverheden en partners verbeteren. Met maar één doel: een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid.

4. JONG ZOETERMEER IN BEELD

Jong Zoetermeer

Zoetermeer is jarenlang een kinderrijke gemeente geweest. Het percentage jeugd tot 22 jaar ligt nog steeds iets boven het landelijk gemiddelde. Hoewel het aantal jeugdigen tot 22 jaar de komende jaren in aantal blijft stijgen, neemt het percentage jeugdigen ten opzichte van de totale bevolking af. Tot ongeveer 2010 moet dus rekening gehouden moeten worden met een stijging van het aantal jeugdigen met ongeveer 2,5%. Hoewel het aantal daarna licht afneemt moeten we voor de komende tien jaar uitgaan van een voorzieningenniveau en aanbod dat minimaal op het huidige niveau gehandhaafd wordt.

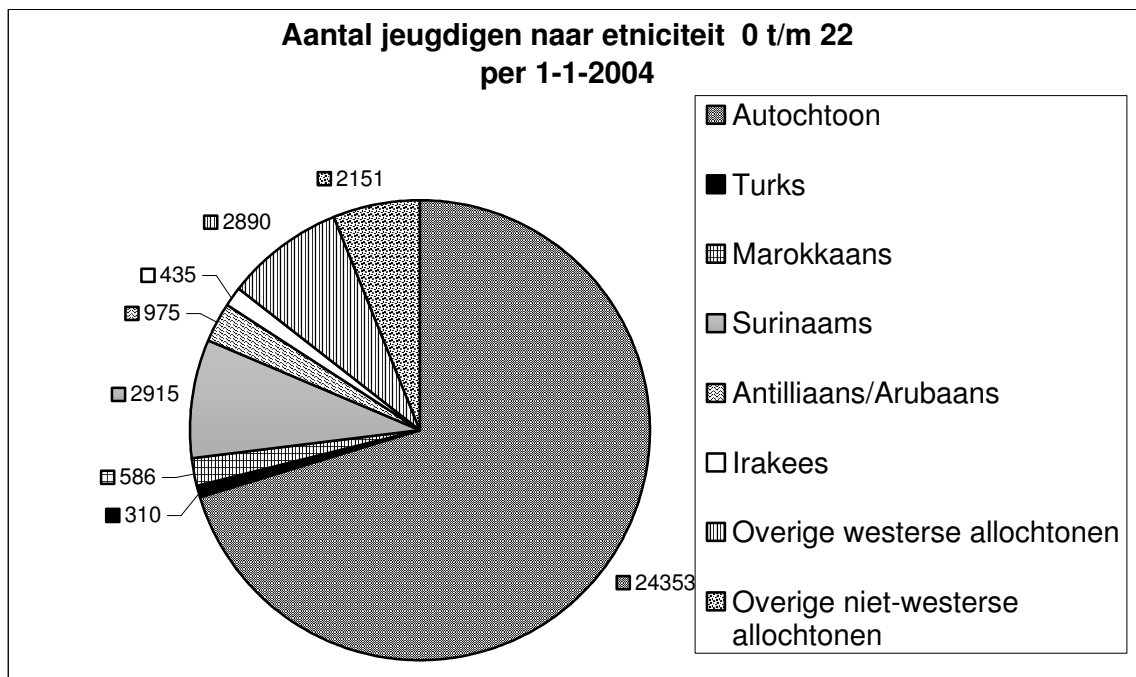
Prognose Zoetermeerse jeugd 0 tot en met 22 jaar						
	2005*		2010		2015	
	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage
0 – 3	5137	4.44%	5337	4,27%	5210	4,16%
4 – 8	6848	5.91%	7233	5,78%	7041	5,62%
9 – 12	6209	5.36%	6125	4,90%	6058	4,84%
13 – 17	8678	7.49%	8436	6,74%	8042	6,42%
18 – 22 j	7673	6.63%	8570	6,85%	7703	6,15%
Totaal	34.545	29,83%	35701	28,54%	34054	27,19%
inwoners	115793	100%	125103	100%	125232	100%

* 2005 waargenomen cijfers

Etniciteit in de leeftijdsgroep 0 t/m 22 jaar

Het aandeel allochtone jongeren zal de komende jaren naar verwachting blijven toenemen. De Surinaamse jongeren vormen de grootste groep allochtone jongeren. Daarna volgen Antilliaanse (inclusief Arubaanse), Marokkaanse, Irakese en Turkse jongeren. Naast deze grootste groepen woont in Zoetermeer een groot aantal allochtone jongeren van diverse etnische afkomst: Afghaans, Iraans, Colombiaans, et cetera. Een deel van deze jongeren is als vluchteling of asielzoeker naar Nederland gekomen.

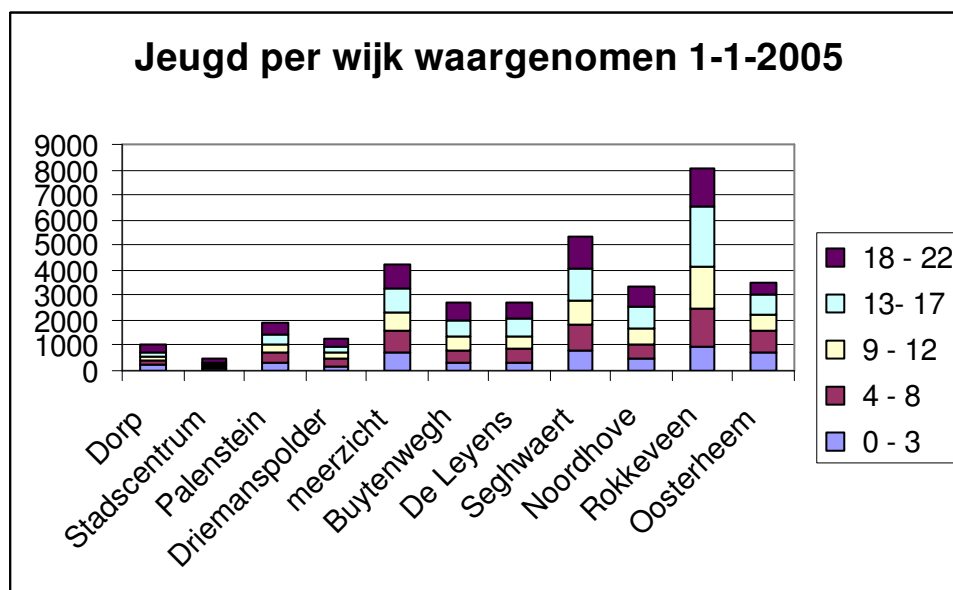
Typisch voor Zoetermeer is dat de allochtone jongeren redelijk verspreid over de stad wonen en dat er sprake is van veel kleine van elkaar verschillende culturele groepen. Wijken waar veel allochtone jongeren wonen zijn: Centrum (Palenstein/Dorp/Driemanspolder, Stadscentrum), Meerzicht, Buytenwegh de Leyens, Seghwaert en Rokkeveen. Een relatief groot aantal allochtone jongeren woont in Palenstein en Meerzicht.

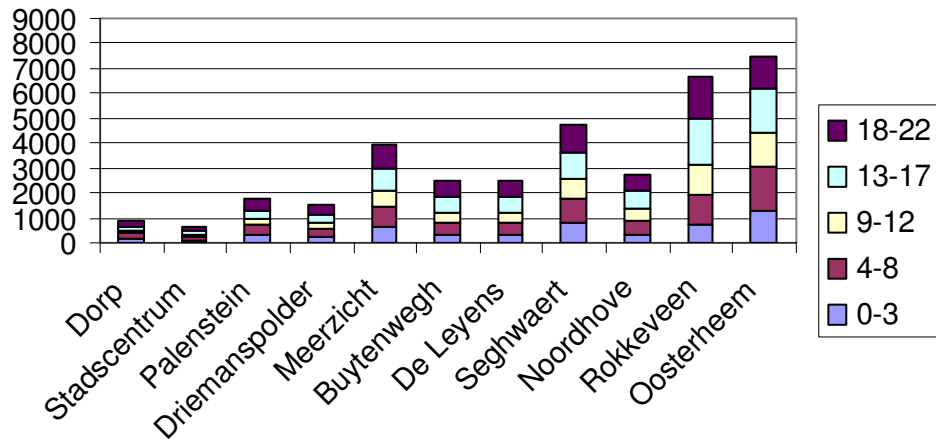
De Zoetermeerse Jeugd per wijk/buurt 2005 en 2010

Momenteel is Rokkeveen de wijk met het grootst aantal jeugdigen tussen 0 – 23 jaar, gevolgd door Seghwaert, Meerzicht, Oosterheem. In het Stadscentrum, Dorp/Driemanspolder/Stadscentrum en Palenstein wonen relatief weinig jongeren

In de komende jaren treedt een verschuiving op in de richting van Oosterheem. In 2010 zal ruim een vijfde van de jeugd uit Zoetermeer in Oosterheem wonen. Volgens de prognoses zal de piek liggen in 2012 en dan woont ongeveer een kwart van de jeugd in Oosterheem. Deze ontwikkeling houdt in dat voor Oosterheem rekening gehouden moet worden met voldoende voorzieningen en activiteitenaanbod. Dit kan eventueel door het herverdelen over de wijken.

Jeugd per wijk prognose 2010

5. VISIE EN KERNDOELEN

Zoals eerder is aangegeven heeft de jeugd de toekomst. De jeugd heeft vaardigheden, waarden, normen, kennis en visie nodig, zodat zij een goede invulling kan geven aan haar leven. Niet alleen in de toekomst maar ook nú.

De gemeente Zoetermeer heeft haar missie op het terrein van jeugd en onderwijs als volgt gedefinieerd:

'Het scheppen van voorwaarden voor persoonlijke groei en welbevinden voor alle jongeren van 0 tot 23 jaar, waarbij zij zich ontwikkelen tot participerende burgers'.

Deze missie is gevoed vanuit de idee dat het creëren of ondersteunen van persoonlijke groei en welbevinden bij jongeren leidt tot verantwoordelijke en evenwichtig functionerende burgers die samenleven in een stabiele maatschappij.

Persoonlijke groei en welbevinden

Persoonlijke groei en welbevinden kan bereikt worden door voldoende toegankelijke basisvoorzieningen die naast de opvoeding door ouders/verzorgers voor een belangrijk deel de ontwikkeling van de jeugd bepalen. Allereerst zijn er de volgende basisvoorzieningen:

- peuterspeelzaal/ kinderopvang
- primair onderwijs
- voortgezet onderwijs
- jeugdgezondheidszorg
- informatievoorziening
- jongerenwerk
- sport
- uitgaan
- cultuuraanbod

Kinderen en jongeren hebben ook randvoorwaarden nodig om optimaal gebruik te kunnen maken van deze voorzieningen:

- een veilige en gezonde leefomgeving thuis, op school en in de buurt
- duidelijke grenzen
- eenduidige en positieve sociale code
- een eigen plek

Samenwerking en samenhang

Gezin, school, buurt, wijk, instellingen en niet professionele organisaties binnen de Zoetermeerse samenleving moeten op elkaar aansluiten in de benadering van het kind, met elkaar en met de jeugd communiceren over hoe het kind of de jongere zich het best kan ontwikkelen, welke randvoorwaarden en beschermende factoren nodig zijn of versterkt moeten worden om dit te bereiken. Een continu veranderende samenleving vereist ook voortdurende aandacht voor afstemming, informatieoverdracht en vernieuwing in de benadering van het kind. Door een integrale benadering van jeugd in gezin, school, buurt, wijk en Zoetermeerse samenleving wordt een veilige omgeving gevormd waarin de jeugd met plezier en in harmonie kan opgroeien. Daarnaast hebben sommige kinderen en jongeren meer ondersteuning nodig. Onderzoek moet uitwijzen wat de risicofactoren en bedreigingen zijn, zowel bij de jeugd zelf, als in de

schoolomgeving, of in buurt en wijk en samenleving. Een dergelijk onderzoek maakt deel uit van het preventieprogramma 'Communities that Care', een uit de Verenigde Staten afkomstige methodiek. Dit programma kan de bindende factor worden in een gemeenschapsbrede aanpak waarbij ieder kind en iedere jongere zelfstandig of met ondersteuning zijn of haar talent kan ontplooiën en een haalbare en passende toekomstwens kan realiseren.

Informatie en advies

Door alle betrokken partijen bij het jeugdbeleid is geconstateerd dat er momenteel onvoldoende kennis is over de instellingen en het aanbod. De gemeente zal daarom als regisseur van het jeugdbeleid, in overleg met betrokken partners, per kerndoel inventariseren aan welke (wederzijdse) informatie behoefte is en op welke wijze deze informatie toegankelijk gemaakt kan worden.

Inzicht in de Zoetermeerse jeugd

Momenteel ontbreekt het in Zoetermeer nog aan een totaalbeeld van de jeugd om zo het jeugdbeleid optimaal vorm te kunnen geven. Een onmisbaar instrument hierbij is een jeugdmonitor waarmee periodiek de stand van zaken met betrekking tot de jeugd in kaart wordt gebracht op het gebied van onderwijs, werk, vrijetijdsbesteding, gezondheid, criminaliteit, participatie. Door periodiek te meten wordt de staat van de jeugd in beeld gebracht en kunnen trends en ontwikkelingen worden opgespoord die medebepalend zijn voor beleidsontwikkeling en prioritering van te nemen beleidsacties. Bij nieuwe activiteiten zal bekeken moeten worden in hoeverre deze informatie kunnen leveren ten behoeve van de jeugdmonitor. Dit impliceert dat informatieafspraken onderdeel zullen uitmaken van subsidievoorwaarden. Met de opzet en opbouw van de jeugdmonitor wordt vanaf 2005 een start gemaakt. Een eerste versie van de jeugdmonitor is in het voorjaar van 2006 gereed. Vervolgens wordt de jeugdmonitor eens in de twee jaar uitgebracht en wordt gewerkt aan afstemming met de landelijke jeugdmonitor.

Het ideaalbeeld voor de komende jaren

Een goede start

In Zoetermeer krijgt de jeugd een goede start. Ouders zijn eerstverantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. De meeste ouders en kinderen slagen erin eventuele problemen die zich daarbij voordoen zelf op te lossen, al dan niet met behulp van familie, vrienden en kennissen.

De jeugdgezondheidszorg (JGZ 0 – 19 jaar) ziet alle kinderen en jongeren regelmatig om de ontwikkeling van de kinderen in de gaten te houden en om ouders te ondersteunen bij de opvoeding van hun kinderen. De jeugdgezondheidszorg heeft in Zoetermeer al een hoog bereik bij ouders en kinderen.. Wanneer ouders en kinderen niet op het spreekuur komen, levert de JGZ extra inspanning om hen toch te zien. De jeugdgezondheidszorg gaat haar bereik nog verder verhogen om daarmee de kans dat risicokinderen niet bereikt worden nog verder te verkleinen.

Risico's worden vroegtijdig gesignaleerd. Indien nodig verwijst men door en verleent extra ondersteuning. Reeds op het Jeugdgezondheidszorgcentrum (consultatiebureau) wordt geïnventariseerd welke kinderen een potentiële

leerachterstand hebben. Zij worden doorverwezen naar de voor- en voegschoolse educatie. Jeugdgezondheidszorg,

peuterspeelzaal en basisschool wisselen gegevens uit, zodat alle medewerkers op de hoogte zijn van de achtergrond en vorderingen van het kind. De instellingen voor kinderopvang zijn medeverantwoordelijk voor de doorgaande ontwikkelingslijn van het kind en werken samen met andere instellingen waar nodig.

Peuterspeelzaal en basisschool werken samen met ouders. Ouders kunnen opvoedondersteuning krijgen, nemen deel aan moedermiddagen op de peuterspeelzalen en kunnen terecht in de ouderkamers op scholen voor advies en informatie. Ouders werken als vrijwilliger op school of peuterspeelzaal. De leerkrachten en leidsters weten om te gaan met de grote diversiteit aan culturen.

Een brede ontwikkeling naast school

De jeugd heeft een brede ontwikkeling naast school. In alle wijken zijn er activiteiten voor de jeugd. Kinderen en jongeren in Zoetermeer sporten regelmatig. Dat houdt ze gezond en bovendien draagt het bij aan hun sociale vaardigheden. De sportaanbieders stemmen het aanbod goed op elkaar af en weten ook andere partners in het netwerk van activiteiten- en zorgaanbieders te vinden, wanneer zij achterstanden of problemen signaleren. Sporten, bezoek aan de bibliotheek en cultuurdeelname wordt gestimuleerd door de jongerenwerkers, scholen en ouders.

Om kinderen goede kansen te geven zich (persoonlijk) te ontwikkelen wordt in 3 buurten in Zoetermeer gewerkt vanuit een brede schoolconcept. Dit is een samenhangend en op elkaar afgestemd, sluitend netwerk aan activiteiten en voorzieningen in wijk of buurt, voor kinderen van 4-12 jaar, hun ouders en overige wijkbewoners. De aard van de activiteiten en voorzieningen sluit aan op de behoefte en vraag van kinderen, school en ouders en dient zo laagdrempelig mogelijk te worden aangeboden.

De gemeente verlaagt de drempel door initiatieven van jongeren of hun ouders te financieren uit de regeling Buurt Onderwijs en Sport (BOS), het Actieplan cultuurbereik of het *X-ZJON! Action* budget en door het uitgeven van de Zoetermeerpas aan gezinnen met een laag inkomen.

Een schoolcarrière op maat

Een schoolcarrière op maat zorgt ervoor dat Zoetermeerse jongeren zoveel mogelijk hun talenten kunnen ontwikkelen en uiteindelijk minimaal een startkwalificatie¹ behalen. Hierbij gaat scholing voor werk en werk voor uitkering. Dit begint bij een veilige en gezonde school, waar leerlingen, leerkrachten, docenten, medewerkers en ouders met elkaar de verantwoordelijkheid delen om gemaakte afspraken over gedrag, normen en sancties na te komen. Er zijn zodanige veiligheidsmaatregelen dat allen zich veilig en vertrouwd voelen binnen de school. Het gaat daarbij om samenhangende ondersteunende maatregelen ten behoeve van leerkrachten/docenten, ouders en ketenpartners.

Ouders worden betrokken bij het onderwijs zodat zij de benodigde ondersteuning thuis kunnen bieden. De variëteit aan culturen in de stad heeft

¹ Minimaal een diploma Havo of MBO-niveau 2

zijn weerspiegeling in de scholen. Onderwijzend personeel is zich bewust van de verschillen in gedrag en communicatie en weet hier goed mee om te gaan. Jongeren gaan met respect met elkaar om. Schoolbesturen zijn zich bewust van de rol die zij spelen in het integratieproces en nemen hun verantwoordelijkheid in het voorkomen van segregatie. De culturele diversiteit wordt beschouwd als een verrijking van de schoolcultuur en de stad.

Leerkrachten, docenten en medewerkers weten problemen en risico's bij de leerlingen tijdig te signaleren en hebben kennis van de sociale kaart van de school en Zoetermeer. In het onderwijs kan een zorgleerling worden overgedragen aan de interne zorgcommissie. Deze commissie bestaat uit medewerkers van de school, aangevuld is met zorgverleners van buiten de school. Zij bepalen hoe aan deze leerling zo goed mogelijke hulp en ondersteuning kan worden verleend. In het voortgezet onderwijs biedt het expertisecentrum ondersteuning aan schooldirecties en docenten in de omgang met zorgleerlingen en overlastgevende leerlingen. Bij individuele problematiek is de inzet van het schoolmaatschappelijk werk een belangrijk middel in de bestrijding van onderwijsachterstanden en het voorkomen van (ernstige) psychosociale problematiek.

Voor leerlingen met dreigende onderwijsachterstanden zijn voorzieningen als voor- en vroegschoolse educatie, een schakelklas en een topklas. In deze klassen krijgen zij extra taalondersteuning, waardoor zij naar de vorm van voortgezet onderwijs kunnen doorstromen die past bij hun potentie, zonder gehinderd te worden door taalachterstanden. Jeugd met een functiebeperking vindt een plek binnen regulier of speciaal onderwijs. Waar nodig kunnen deze kinderen en jongeren gebruik maken van leerlingvervoer.

Indien nodig kan een leerling tijdelijk uit de klas worden geplaatst in een zogenaamde Time-out voorziening, waarin onder meer de problemen van de leerling worden aangepakt. Deze plaatsing is een mogelijke oplossing om een leerling weer voldoende toe te rusten om zijn/haar schoolloopbaan met succes te vervolgen.

Zorg en begeleiding

Problemen van kinderen van 0-12 jaar kunnen besproken worden in het ZorgAdviesTeam (ZAT). Voor niet-schoolgaande jongeren van 12-23 jaar kan de hulp ingeroepen worden van het Zoetermeers Zorgnetwerk (ZZoN). Doordat de signalering van risicojongeren door alle partijen wordt geregistreerd in het signaleringssysteem, vindt tijdig bespreking in bovengenoemde zorgteams plaats. Daar stemmen de betrokken partijen af welke zorg en begeleiding nodig is en wie daarin verantwoordelijkheid heeft. Bovendien zijn de netwerken geschakeld doordat lokale en regionale instellingen voor jeugdzorg vertegenwoordigd zijn in beide netwerken en in de ICL's . Informatieoverdracht bij overgang van een jongere naar een ander netwerk is hierdoor eenvoudig. Instellingen op het gebied van jeugd en zorg zijn zich bewust van de verschillende culturen en de gevolgen die dat heeft voor de communicatie en benaderingswijze. Bovendien weten de jongeren zelf de instellingen te vinden.

Wanneer jongeren teveel verzuimen worden zij gemeld bij de leerplichtambtenaar of RMC coördinator. Deze maakt deel uit van een hecht netwerk van partners in de keten van onderwijs, arbeid en zorg. Deze

partners hebben als doel de jongeren terug te leiden naar onderwijs, en indien dat niet mogelijk is naar werk. Daartoe kan de jongeren een leerwerktraject worden aangeboden, eventuele hulpverlening en begeleiding. Doordat de aangeboden diensten op elkaar zijn afgestemd en bij elkaar bekend zijn, kan de jongere snel en adequaat weer op de rails gezet worden.

Extra aandacht is er voor Antilliaanse jongeren. Zoetermeer heeft met het rijk voor de komende vier jaar een bestuurlijk arrangement afgesloten dat voorziet in een (preventieve) aanpak van voortijdig schoolverlaten onder Antilliaanse jongeren. Hiervoor zijn diverse specifieke activiteiten ontwikkeld waarmee deels wordt voortgeborduurd op het gemeentelijk preventiebeleid.

Veel aandacht gaat uit naar preventie. Onder meer door voorlichting over gezondheid zoals roken, alcohol en drugs, het voorkomen van overgewicht, het verantwoord omgaan met geld, worden jongeren goed geïnformeerd over de gevolgen van een bepaalde leefwijze. Ook besteden scholen met ondersteuning van organisaties als GGD en Parnassia aandacht aan preventie van psychische problemen zoals faalangst, depressie. Elke school kent een schoolgezondheidsbeleid waarin alle activiteiten gericht op een gezonde jeugd samenkomen.

In het kader van het Integraal Veiligheidsbeleid is een sluitende en integrale aanpak ontwikkeld voor de jeugd, ter voorkoming van criminalisering en marginalisering. Waar nodig, wordt overgegaan tot repressieve maatregelen zoals Halt-straffen en ITB-trajecten. Daarbij is het uitgangspunt: jongeren terugbrengen op een goede plek en met een positief toekomstperspectief.

Een eigen plek in de samenleving

Tot slot verdienen kinderen en jongeren hun eigen plek in de samenleving, zodat zij veilig kunnen opgroeien tot zelfstandige en volwaardige deelnemers kunnen zijn in de Zoetermeerse samenleving. Er is ruimte voor uiteenlopende (jeugd)culturen, waarbij jong en oud openstaan voor de verschillende uitingsvormen en deze accepteren.

Er zijn voldoende speelplekken waar de jeugd elkaar veilig kan ontmoeten. Een deel van de oudere jeugd ontmoet elkaar ook op straat. Deze jongerengroepen worden geaccepteerd in de wijk en kunnen naar behoefte aanspraak maken op kleine voorzieningen in de wijk. Wanneer jongeren echter overlast geven, of bewoners weinig begrip voor de aanwezigheid van de jongeren tonen, worden zij daar op aangesproken. MOOI Zoetermeer, de politie, de corporaties en de gemeente hebben samenwerkingsafspraken over de wijkaanpak jongerengroepen en werken samen met bewoners en jongeren aan een oplossing. De communicatie wordt ondersteund door een registratiesysteem, waarin snel de historie en gemaakte afspraken kunnen worden opgezocht.

Er zijn voldoende uitgaansgelegenheden waar jongeren veilig kunnen 'stappen'. Genoeg en goede en (jongeren)huisvesting zorgt ervoor dat de jongeren voor de stad worden behouden.

Dit alles kan niet zonder de jeugd zelf. Jongeren worden door middel van jeugd vriendelijke communicatiemiddelen geïnformeerd en geadviseerd over voor hen belangrijke zaken. Zij worden tevens betrokken bij beleid en beslissingen die hen aangaan. Zij kunnen hiervoor terecht bij onder andere het Jongeren Informatie Punt (JIP) en de gemeentelijke jongerensite. Jongerenorganisaties, zoals JongerenBelang Zoetermeer (JBZ), worden gestimuleerd met voorstellen te komen en mee te denken over beleid. De

jeugd wordt verder gestimuleerd met eigen initiatieven te komen door middel van het *X-ZJON! Action* project. Zij weten zelf immers het beste hoe zij willen leven in Zoetermeer.

Rol van de gemeente

Om dit ideaalbeeld te bereiken is een resultaatgerichte samenwerking tussen verschillende instellingen nodig. Samenwerking moet zich echter niet alleen richten op het behalen van bepaalde doelstellingen. Voorop moet staan dat de keten van uitvoerende instanties goed sluit. De lokale overheid heeft de algemene regie op het functioneren van deze keten. Het is de taak van de lokale overheid om samenwerking tussen instellingen mogelijk te maken door hen als partners samen te brengen, waar nodig te faciliteren en te zorgen voor samenwerkingsafspraken met betrekking tot doelstellingen, resultaten en verantwoordelijkheden. Voor de realisatie en uitvoering van diverse hieronder te noemen actiepunten en doelen is de gemeente deels ook afhankelijk van de inzet van derden, zoals de Zoetermeerse schoolbesturen en diverse andere (zorg) instellingen.

6. De kerndoelen uitgewerkt in actiepunten

Voor de realisering van onze visie hebben wij een vijftal kerndoelen benoemd, inclusief per doel een aantal meetbare actiepunten. Wij hebben hierbij mede rekening gehouden met de opmerkingen vanuit de klankbordbijeenkomst, inclusief de frisse ideeën. Vanzelfsprekend wordt naast de hieronder uitgewerkte actiepunten uitvoering gegeven aan lopend beleid zoals bijvoorbeeld het ICT onderwijs, basistakenpakket en maatwerk jeugdgezondheidszorg, sport, gehandicaptenbeleid, cultuur.

Voor de realisering van de actiepunten en daarmee de kerndoelen zal nadrukkelijk uitvoering gegeven worden aan onze rol met betrekking tot 'informatie en advies' en de gezamenlijke aanpak.

1. Een goede start	
Wat willen we bereiken	Het zorgen voor een goede basis voor de ontwikkeling van de jeugd
Wat doen we daarvoor	De beschikbaarheid van goede voorzieningen voor de 0 – 6 jarigen, tijdige signalering, het vastleggen en uitwisselen van gegevens en bieden van ondersteuning
Actiepunten/doelen	<ol style="list-style-type: none"> 1. De JGZ 0-4 jaar bereikt in 2008 99% van de ouders/verzorgers van de 0-jarigen en 98% van de 4-jarigen. 2. De JGZ 0-4 jaar levert in 2008 jeugdgezondheidszorg aan 98% van de 0-jarigen en 90% van de 4-jarigen 3. Een toenemend aantal ouders van kinderen tussen 2-6 jaar neemt deel aan activiteiten in/met de peuterspeelzaal en basisscholen (nulmeting moet eerst plaatsvinden) 4. Het bereik voorschoolse educatie voor kinderen met een (dreigende) (taal)ontwikkelingsachterstand in 2010 is 70% 5. Er wordt toezicht uitgeoefend op het effect van de uitvoering van de voorschoolse educatie middels analyse en beoordeling van jaarverslagen waarin cito-gegevens zijn opgenomen; tevens kan ondersteuning geboden worden, waar dat nodig is 6. Uitbreiding van voorschoolse educatie van 3 naar 4 dagdelen is gerealiseerd in 2010, gestart wordt met de peuterspeelzalen, die gekoppeld zijn aan de GOA-scholen. 7. In 2006 is een netwerk 0-6 jaar gekoppeld aan het zorgnetwerk 6-12 jaar 8. In 2010 is een kindvolgsysteem gerealiseerd door gestructureerde uitwisseling van gegevens door onderwijs, peuterspeelzalen, jeugdzorg

2. Een brede ontwikkeling naast school	
Wat willen we bereiken	Door een divers voorzieningen- en activiteiten aanbod voor de vrije tijd wordt de jeugd in staat gesteld zich zo breed mogelijk te ontwikkelen.
Wat doen we	Dit wordt bereikt door, zoveel mogelijk in samenwerking

daarvoor	met diverse partners, vanuit een integrale visie op jeugd, een divers en uiteenlopend pakket aan voorzieningen en activiteiten aan te bieden dat aansluit op de wensen en behoeften van de jongeren (en hun ouders). Hierbij wordt zowel rekening gehouden met de leeftijdsgroepen als met vaardigheden, diversiteit in belangstelling, fysieke, sociale en culturele achtergronden.
Actiepunten/doelen	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeente maakt vanaf 2006 afspraken met het onderwijs en het jongerenwerk over het bevordering van deelname van jongeren aan activiteiten voor sport, bibliotheek, cultuur 2. Onderzoek (bijv. via extra bijlage omnibusenquête voor ouders en jeugd) naar de mate van behoefte en bekendheid met voorzieningen (2007-2009) 3. Vanaf 2006 in subsidievoorwaarden opnemen dat aanbieders van (sport)activiteiten aantoonbaar meer vraaggericht werken, onderzoek doen naar tevredenheid over het aanbod, meer samenwerken en meer met elkaar afstemmen over het aanbod, relevante gegevens registreren en hierover rapporteren 4. Het opzetten en onderhouden van een integraal overzicht (bijv. website) van diverse voorzieningen, activiteitenprogramma's mensen ten behoeve van de jeugd en alle partners in het netwerk jeugd (2006). 5. Het aanbieden van sport- en bewegingsactiviteiten in buurt en wijk in het kader van het project BOS (Buurt, Onderwijs en Sport) met ingang van 2006 (o.v). 6. In wijken en buurten en via de drie Brede Scholen is uiterlijk in 2008 sprake van laagdrempelige, (dag)arrangementen voor kinderen en ouders op het gebied van sport, cultuur, vrije tijd, preventie, zorg. 7. Vanaf 2005 wordt de deelname aan de activiteiten van de Brede Schoolprogramma's en het bereik van de doelgroepen geregistreerd (aansluiting via GOA monitor).

3. Een Schoolcarrière op maat	
Wat willen we bereiken	Leerlingen worden zodanig begeleid en ondersteund in hun onderwijsloopbaan dat zij het onderwijs volgen dat past bij hun competentie en minimaal een startkwalificatie behalen
Wat doen we daarvoor	Binnen een veilige school voorkomen en bestrijden van achterstanden en voortijdig schoolverlaten door het tijdig signaleren, ondersteunen, doorverwijzen en, waar nodig, het bieden van opvang.
Actiepunten/doelen	<ol style="list-style-type: none"> 1. In 2005 wordt tussen politie en schoolbesturen een convenant veiligheid in het onderwijs gesloten welke in 2006 integraal onderdeel wordt van de visie jeugd, onderwijs en veiligheid (zie 10 Zorg en begeleiding). 2. In 2007 wordt in overleg met de schoolbesturen een

	<p>stedelijk kader ouderbetrokkenheid ontwikkeld op basis van de ervaringen in het project ouderbetrokkenheid 2005-2007.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Uiterlijk in het schooljaar 2007-2008 worden schakelklassen primair onderwijs gerealiseerd waaronder schakelklassen tussen groep 4 en 7, kopklassen voor allochtone en autochtone kinderen, extra (taal)stimulering binnen verlengde schooldag/vakantiescholen/weekendscholen. Het aantal is afhankelijk van de financiering welke de gemeente gaat ontvangen met ingang van 1-8-2006. 4. In 2006 wordt het onderwerp "segregatie in het onderwijs" met de schoolbesturen primair onderwijs besproken. Met de schoolbesturen worden concrete afspraken gemaakt over maatregelen die er toe moeten leiden dat de schoolpopulatie een afspiegeling gaat vormen van de wijk waarin de school staat. Daarna wordt jaarlijks met de schoolbesturen overleg gevoerd over de afspraken en de resultaten. 5. Binnen het gehele voortgezet onderwijs in Zoetermeer is in 2008 een schooloverstijgend taalbeleidsplan volledig operationeel en indien nodig bestaan er NT2 opvangklassen in het VO. 6. Binnen het basisonderwijs is in 2010 het bereik van vroegschoolse educatie onder de doelgroepkinderen gegroeid tot minimaal 70% 7. Per 1 november 2005 functioneert een time-outvoorziening voor heel Zoetermeer. In 2006 is het expertisecentrum inclusief een time-out en Bastavoorziening operationeel, dat 100% dekkend is voor de stad. 8. In 2005 is er een vastgesteld en werkbaar convenant gemeente/onderwijs, op basis waarvan een sluitende verzuim- en RMC-aanpak wordt gerealiseerd die leidt tot vermindering van het aantal voortijdig schoolverlaters. Voor de streefcijfers dient er aansluiting gezocht te worden met het zogenaamde Lissabon- akkoord.² 9. 90% van de gemelde voortijdig schoolverlaters bij het RMC krijgen van de gemeente (RMC/SZ) een traject aangeboden dat gericht is op terugplaatsing in het onderwijs voor het behalen van een startkwalificatie, hoogst haalbare scholing en/of bemiddeling naar werk. 10. Van het aantal voortijdig schoolverlaters dat het trajectaanbod accepteert en doorloopt wordt in schooljaar 2005-2006 minimaal 40% naar het onderwijs teruggeleid voor het behalen van een
--	---

² In het Lissabon-akkoord zijn EU-landen streefcijfers overeengekomen voor het bestrijden van voortijdig schoolverlaters. De vastgestelde streefcijfers houden in dat het aantal vsv-er in 2006 met 30% wordt teruggebracht en in 2010 met 50% uitgaande van de cijfers van 2002 als (nieuw) nulmeting. De meting hiervan wordt gevolgd door Eurosta op basis van de enquête beroepsbevolking van het CBS.

	<p>startkwalificatie of het hoogst haalbare onderwijsniveau.</p> <p>11. In 2006 zijn de werkprocessen tussen het CWI, RMC en Sociale Zaken vastgelegd</p> <p>12. In 2005 wordt geïnventariseerd op welke wijze de afstemming binnen het onderwijs en het bedrijfsleven over stageplaatsen en leer-werkbanen verbeterd kan worden</p> <p>13. Er wordt een jaarlijks actieprogramma opgesteld en uitgevoerd gericht op preventie voortijdig schoolverlaten van Antilliaanse jongeren</p> <p>14. in 2007 worden de activiteiten van de schoolbegeleidingsdienst Onderwijsadvies geëvalueerd en worden afspraken over de toekomst van de werkzaamheden van oA nader geformuleerd</p> <p>15. Het leerlingenvervoer wordt gehandhaafd op minimaal het huidige niveau.</p>
--	---

4. Zorg en begeleiding	
Wat willen we bereiken	Het bieden van zorg en begeleiding die zijn afgestemd op de jeugdige, zijn gezin en/of omgeving
Wat doen we daarvoor	Ondersteuning door middel van preventief aanbod of preventieve maatregelen, tijdig signaleren, passende zorg en begeleiding en een sluitende aanpak
Actiepunten/doelen	<ol style="list-style-type: none"> 1. In 2006 is voor 0-23 jarigen een sluitende zorgstructuur gerealiseerd, bestaande uit: <ol style="list-style-type: none"> a. een zorgnetwerk voor 0-5 jarigen, gekoppeld aan het zorgnetwerk 12 jarigen, b. een zorgnetwerk voor niet-schoolgaande jongeren van 12-23 jaar, aansluitend op de zorgstructuren in het voortgezet onderwijs, c. een signaleringssysteem als ondersteuning voor het buitenschools zorgnetwerk 2. In 2006 wordt met betrekking tot het lokale en regionale hulpaanbod een sociale kaart ontwikkeld voor ouders, jongeren en verwijzers. Verschillende vormen van opvoedingsondersteuning maken hier deel van uit. 3. In 2006 wordt het project (coördinerend) gezinscoach geëvalueerd. 4. In 2005 wordt gestart met een lokaal coördinatiepunt 'geweld binnenshuis'. 5. Onderzoek naar de mogelijkheid om in 2008 verspreid over de stad 5 jeugdgezondheidscentra gerealiseerd te hebben. 6. In 2005 worden stedelijke actieprogramma's ontwikkeld m.b.t. het tegengaan van roken, overgewicht en psychische problematiek 7. Toename van het aantal medewerkers van (onderwijs)instellingen die zijn getraind op het terrein van werken met en voor diverse culturen (nulmeting moet nog plaatsvinden). 8. In 2006 is er onder regie van de gemeente een

	integrale visie ontwikkeld op het gebied van jeugd, onderwijs en veiligheid.
--	--

5. Een eigen plek in de samenleving	
Wat willen we bereiken	Jongeren worden in staat gesteld volwaardige deelnemers aan de Zoetermeerse samenleving te worden
Wat doen we daarvoor	Dit wordt bereikt door de beschikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen, aanbod dat aansluit op de vraag van de jongeren, fysieke ruimte, informatie over aanbod en voorzieningen. Daarnaast worden jongeren in de gelegenheid gesteld mee te beslissen of zelf met initiatieven te komen
Actiepunten/doelen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Begin 2006 start het traject Communities that Care, waaronder het scholierenonderzoek 2. Het in 2005 oprichten van een platform jongerenparticipatie, bestaand uit vertegenwoordigers namens jongerenorganisaties (waaronder JBZ), gemeente en instellingen, dat als taak heeft het verbeteren van jongerenparticipatie binnen Zoetermeer. 3. Participatie van de jeugd bij het totstandkomen en vaststellen van het beleidskader spelen: eind 2005 4. Meer aandacht voor het informeren en adviseren van de jeugd in samenwerking met het JIP door middel van jeugdvriendelijke communicatiemiddelen, de jongerensite en nog te ontwikkelen formules 5. Het in 2006 invoeren van beleid binnen de gemeente waarbij jongeren betrokken worden bij voor hen relevante onderwerpen. Dit wordt getoetst dmv een jeugd effect toets (JET). Invoeren: 2006 6. Het uitbreiden van het aantal aanvragen/activiteiten ihkv <i>X-ZJON! Action</i> budget van 10 in 2005 tot 20 in 2008 en het waar nodig ondersteunen van de aanvragers 7. Het in 2005 invoeren van de wijkaanpak jongerengroepen in alle wijken 8. Begin 2006 is het registratiesysteem jongerengroepen operationeel 9. Het in 2006 uitvoeren van een communicatietraject ingezet op goede onderlinge contacten tussen jongeren en bewoners 10. Binnen de uitwerking van onderdeel 5 van de WMO (het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking) een specifiek onderdeel gericht op jongeren met een functiebeperking. 11. Tot 2010 worden minimaal 250 woningen specifiek voor de doelgroep jeugd gebouwd. Onderzoek naar vraag van en aanbod voor jongeren om ook na 2008 in de behoefte te kunnen voorzien en het vaststellen van behoefte onder studenten.

7. UITVOERING VAN HET JEUGDBELEID

De jeugd als uitgangspunt

Het uitgangspunt van aanbod en beleid is de vraag en het welbevinden van de jeugd en hun ouders. Dit wordt bereikt door het actief informeren en betrekken van de doelgroepen, het doen van onderzoek onder zowel de jeugd als de ouders en het analyseren van gegevens uit de nieuw te vormen jeugdmonitor.

1. Activiteitsaanbod/instellingen

Zoveel mogelijk betreft men de jeugd bij het samenstellen van activiteitenprogramma's en/of beleid. Instellingen informeren daarnaast de jeugd, hun ouders en intermediairen actief over het aanbod. Zij registreren relevante informatie en onderzoeken de tevredenheid van de klanten. Deze gegevens leveren informatie op voor de tweejaarlijkse jeugdmonitor en zorgen, waar nodig, voor het bijstellen van het aanbod en/of het beleid.

2. Adviesgroepen per kerndoel

Per kerndoel vindt regelmatig overleg plaats en wordt informatie uitgewisseld tussen gemeentelijke afdelingen onderling en tussen gemeente en instellingen. Zoveel mogelijk wordt dit aangevuld met inbreng van de jongeren.

3. Beleidsoverleg jeugd & onderwijs

Deze overleggroep bestaat uit ambtenaren van de afdeling Welzijn/Beleid die betrokken zijn bij de diverse kerndoelen van het jeugdbeleid. Belangrijkste taak van het Beleidsoverleg jeugd & onderwijs is het intern afstemmen over actiepunten van de diverse kerndoelen. Daarnaast worden hier nieuwe ontwikkelingen ingebracht en wordt teruggekoppeld naar in- en externe netwerken. Het Beleidsoverleg jeugd & onderwijs dient tevens als agendacommissie voor het Centraal Regie Overleg jeugd (CRO).

4. Centraal Regie Overleg (CRO) jeugd

Het CRO jeugd komt bijeen onder voorzitterschap van de wethouder jeugd. Deelnemende partijen zijn: gemeente, politie, MOOI Zoetermeer, GGD, Bureau jeugdzorg, Jongeren Informatie Punt (JIP), Zorgring en het onderwijs.

Jaarplannen jeugdbeleid

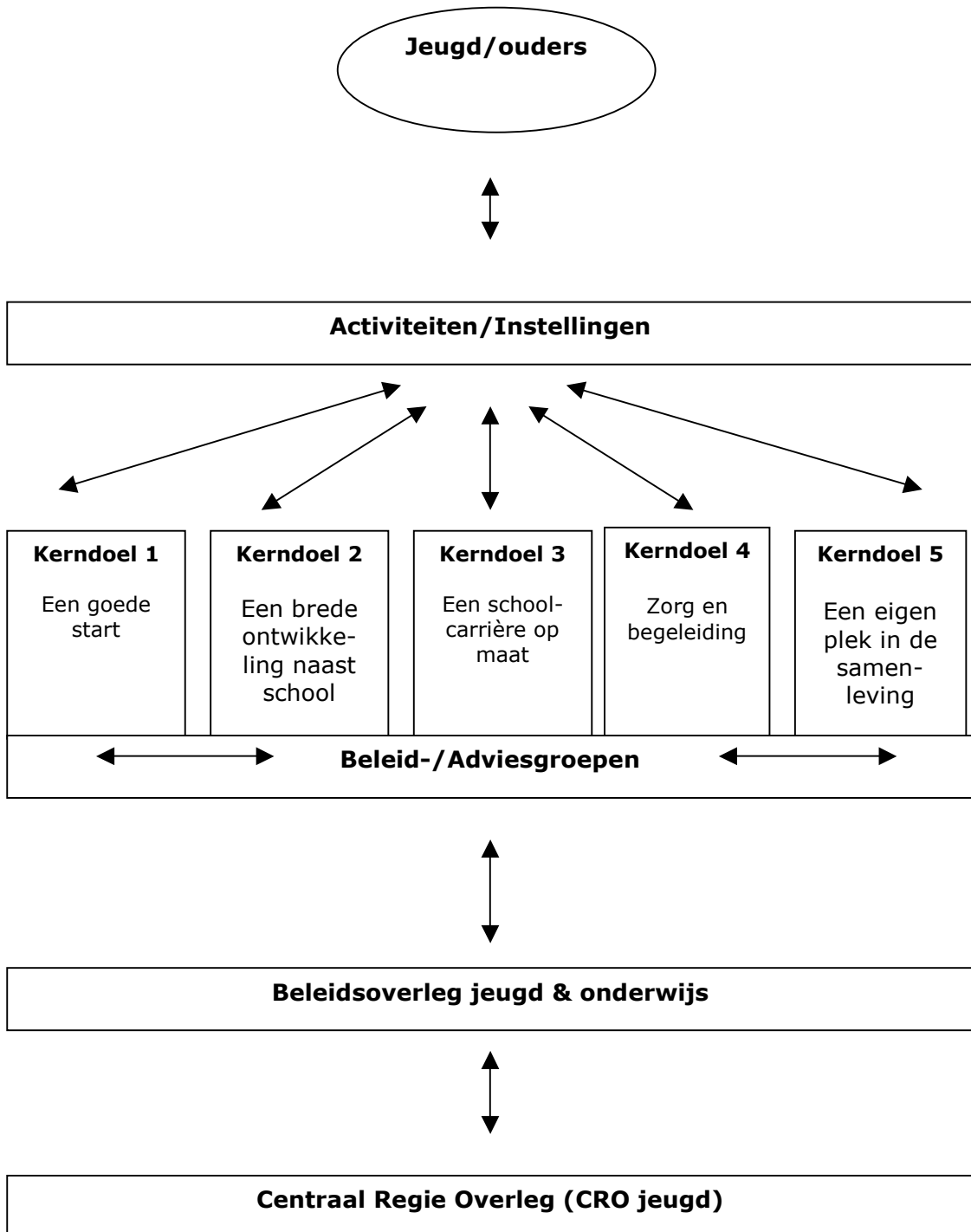
De kerndoelen worden uitgewerkt tot een zogenaamd uitvoeringsprogramma of jaarplan met daarin de tussentijdse actiepunten, de te behalen resultaten, verantwoordelijke partij en overige betrokken partijen. Deze jaarplannen worden jaarlijks met alle betrokken partijen geëvalueerd en bijgesteld. Bij de invulling van de actiepunten worden deze getoetst op de onderdelen:

1. Mogelijke input voor de jeugdmonitor
2. Samenwerking en samenhang
3. Informatie en advies

Klankbordbijeenkomst

Aan het begin van ieder jaar, organiseert de gemeente een klankbordbijeenkomst plaats waarvoor alle vertegenwoordigers van lokale en regionale partijen die zich richten op jeugd

en hun ouders, en jongerenorganisaties worden uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst wordt gezamenlijk teruggekeken op het afgelopen jaar en vooruitgeblikt op nieuwe ontwikkelingen binnen het jeugdbeleid. Actiepunten uit deze bijeenkomst worden opgenomen in het nieuwe jaarplan.

8. FINANCIEN

Indicatief overzicht beschikbare middelen jeugd- en onderwijsbeleid 2005 - 2010					
Algemeen	2005	2006	2007	2008	2009
Jeugdbeleid (o.a. monitor, time-out)	€ 50.686,00	€ 50.686,00	€ 50.686,00	€ 50.686,00	€ 50.686,00
Subtotaal	€ 50.686,00				
1. Een goede start	2005	2006	2007	2008	2009
Peuterspeelzalen	€ 175.000,00	€ 175.000,00	€ 175.000,00	€ 175.000,00	€ 175.000,00
PeuterPlus	€ 190.000,00	€ 190.000,00	€ 190.000,00	€ 190.000,00	€ 190.000,00
GOA beleid: VVE *	€ 285.000,00	€ 166.000,00	p.m.	p.m.	p.m.
Subtotaal	€ 650.000,00	€ 531.000,00	€ 365.000,00	€ 365.000,00	€ 365.000,00
2. Een brede ontwikkeling naast school	2005	2006	2007	2008	2009
BOS trajecten gemeente	€ 200.000,00	€ 200.000,00	€ 200.000,00	€ 200.000,00	€ 200.000,00
Bijdrage BOS VWS **		€ 200.000,00	€ 200.000,00	€ 200.000,00	€ 200.000,00
Brede school	€ 45.000,00	€ 45.000,00	€ 45.000,00	€ 45.000,00	€ 45.000,00
Jongerenwerk ***	€ 452.760,00	€ 452.760,00	€ 452.760,00	€ 452.760,00	€ 452.760,00
Cultuureducatie in schoolverband	€ 97.597,00	€ 97.597,00	€ 97.597,00	€ 97.597,00	€ 97.597,00
Subtotaal	€ 795.357,00	€ 995.357,00	€ 995.357,00	€ 995.357,00	€ 995.357,00
3. Een schoolcarrière op maat	2005	2006	2007	2008	2009
Gemeentelijke inzet GOA****	€ 167.870,00	€ 162.870,00	€ 162.870,00	€ 162.870,00	€ 162.870,00
Rijksbeleid GOA *	€ 225.000,00	€ 131.000,00	p.m.	p.m.	p.m.
RMC case management*****	€ 126.792,00	€ 126.792,00	€ 126.792,00	€ 126.792,00	€ 126.792,00
Onderwijsvernieuwing / ICT onderwijs	€ 40.742,00	€ 40.742,00	€ 40.742,00	€ 40.742,00	€ 40.742,00
Projectleiding ICT-Onderwijs	€ 60.258,00	€ 60.258,00	€ 60.258,00	€ 60.258,00	€ 60.258,00
Gemeentelijke bijdrage Schoolbegeleiding	€ 431.156,00	€ 431.156,00	€ 431.156,00	€ 431.156,00	€ 431.156,00
Leerlingenvervoer	€ 824.756,00	€ 841.822,00	€ 857.650,00	€ 787.249,00	€ 783.903,00
Subtotaal	€ 1.876.574,00	€ 1.794.640,00	€ 1.679.468,00	€ 1.609.067,00	€ 1.605.721,00
4. Zorg en begeleiding	2005	2006	2007	2008	2009
Maatwerk JGZ 0 - 4 jaar	€ 120.088,00	€ 120.088,00	€ 120.088,00	€ 120.088,00	€ 120.088,00
Maatwerk JGZ 4 - 19 jaar	€ 82.236,00	€ 82.236,00	€ 82.236,00	€ 82.236,00	€ 82.236,00
(preventieve)jeugdhulpverlening, incl. JIP, opvoedbureaus	€ 226.500,00	€ 226.500,00	€ 226.500,00	€ 226.500,00	€ 226.500,00
Verslavingspreventie/verslavingszorg	€ 6.300,00	€ 6.300,00	€ 6.300,00	€ 6.300,00	€ 6.300,00
Subtotaal	€ 435.124,00	€ 435.124,00	€ 435.124,00	€ 435.124,00	€ 435.124,00
5. Een eigen plek in de samenleving	2005	2006	2007	2008	2009
Welzijnssubsidies verenigingen	€ 36.600,00	€ 36.600,00	€ 36.600,00	€ 36.600,00	€ 36.600,00
Jongerenaccommodaties	€ 125.171,00	€ 114.787,00	€ 114.787,00	€ 92.787,00	€ 92.787,00
Jongerenparticipatie	€ 30.213,00	€ 30.213,00	€ 30.213,00	€ 30.213,00	€ 30.213,00
wijkbudget jeugd	€ 22.500,00	€ 22.500,00	€ 22.500,00	€ 22.500,00	€ 22.500,00
Go4it klussenproject	€ 40.000,00	€ 40.000,00			
Subtotaal	€ 214.484,00	€ 204.100,00	€ 204.100,00	€ 182.100,00	€ 182.100,00
TOTAAL	€ 4.022.225,00	€ 3.960.221,00	€ 3.679.049,00	€ 3.586.648,00	€ 3.583.302,00

- Nog geen financiële informatie beschikbaar voor periode na 1-8-2006
- ** Onder voorbehoud
- *** Afhankelijk van jaarlijkse afspraken met MOOI Zoetermeer e.o.
- **** O.a. schoolmaatschappelijk werk, brede school, onderwijskansen, preventie voortijdigs schoolverlaten, bevorderen beheersen Nederlandse taal, bevorderen deelname allochtone jongeren aan HAVO/VWO
- ***** Vanaf 2006 afhankelijk van beschikbaarstelling rijksmiddelen en regioverdeling

9. BIJLAGEN

Bijlage 1:

Terugblik op de doelstellingen uit de nota "Ruimte voor de Jeugd"

Speerpunt Jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg

De ontwikkeling van integrale jeugdgezondheidszorg is gestart waarbij ook regionale samenwerking van de grond is gekomen. Door de uitvoering van projecten, de opbouw van netwerken en realisering van activiteiten is een belangrijke bijdrage geleverd aan een sluitende keten rondom jeugd en jongeren. Het zorgnetwerk basisonderwijs is gerealiseerd. Momenteel wordt nog gewerkt aan het bovenschools netwerk voor 12 – 23 jarigen. Een integraal kindvolgsysteem is nog niet van de grond gekomen. Uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk is gerealiseerd.

Speerpunt onderwijsachterstandenbeleid

Deelname van minimaal 50% van de doelgroepkinderen aan effectieve programma's voor- en vroegschoolse educatie in 2006 is reeds in 2004 bereikt. De uitbreiding van onderwijskansenaanpak naar alle scholen met meer dan 50% doelgroepkinderen is bewerkstelligd en de uitwerking van taalbeleid op het basisonderwijs en voortgezet onderwijs evenals de inrichting van nt-2 opvangklassen in het voortgezet onderwijs is gerealiseerd. Preventie van voortijdig schoolverlaten heeft veel aandacht gekregen met als resultaat dat het aantal meldingen toeneemt door strengere discipline van de scholen maar daarnaast het aantal jongeren dat teruggeleid wordt naar het onderwijs ook toeneemt. Het streefpercentage van 30% wordt nog niet gehaald.

Speerpunt Brede School

Naast de Brede school Palenstein is er nu ook een Brede School in Oosterheem en in Meerzicht. Voor alle drie de Brede Scholen is een coördinator aangesteld, die optreedt als "makelaar" tussen de partijen, behoeften en aanbod op elkaar afstemt en voorstellen doet voor de activiteitenprogramma's voor de jeugd van 4-13 jaar. Het gaat om activiteiten op onder andere het gebied van educatie, ontspanning, (opvoedings)ondersteuning, cultuur, sport. Er wordt in toenemende mate afgestemd en samengewerkt.

Bereik van de doelgroep is momenteel niet bekend, maar wordt opgenomen in de GOA monitor.

Speerpunt Afstemming Vrijetijdsaanbod

Het platform "Jeugd en vrije tijd" is gerealiseerd. Het is niet gelukt om een plan van aanpak te ontwikkelen doordat samenwerking en afstemming tussen de betrokken partijen niet geheel uit de verf is gekomen. Afstemming over aanbod en activiteitenprogramma's vindt nog niet voldoende plaats evenals een gezamenlijke activiteitenkalender en onderzoek naar het bereik onder de jeugd. Wel wordt in een aantal wijken meer samengewerkt tussen deelnemende partijen zoals MOOI Zoetermeer en de Vrijetijds Centra (VTC's).

Speerpunt Samen in de wijk

Er wordt inmiddels twee jaar gewerkt volgens de wijkaanpak (protocol) jongerengroepen. In het kader van preventieve activiteiten is het klussenproject Go4it uitgevoerd en is binnen het jongerenwerk het aantal uren outreachend jongerenwerk uitgebreid. Inzicht in het aantal overlastmeldingen en de jongerengroepen is er onvoldoende doordat dit

slechts beperkt geregistreerd kan worden. Wijkgebonden jongerenoverleg is niet van de grond gekomen maar is structureel onderdeel van het overleg in de wijkteams. In drie wijken zijn inmiddels definitieve jongerencentra gerealiseerd.

Speerpunt Jongerenparticipatie

Dit speerpunt heeft invulling gekregen door het betrekken van de jeugd bij de totstandkoming van de skatebaan. Verder hebben Kindergemeenteraden en Wegwijsdagen voor het onderwijs plaatsgevonden. De gemeentelijke jongerensite wordt goed bezocht (in 2004 15.000) en jongeren hebben gebruik gemaakt van het **X-ZJON! Action** budget waarmee zij zelf activiteiten hebben georganiseerd. Er is geen beleidsplan jongerenparticipatie ontwikkeld, maar jaarlijks is een activiteitenplan uitgevoerd.

Bijlage 2: Preventiebeleid allochtone jongeren

In de afgelopen drie jaar is het plan van aanpak preventiebeleid allochtone jongeren uitgevoerd onder het motto "Talent op de Agenda". Het preventiebeleid had als doel het voorkomen van criminalisering en marginalisering van allochtone jongeren in de stad, door het vergroten van hun ontwikkelingskansen en het bevorderen van hun participatie in de samenleving. De projecten van het preventiebeleid allochtone jongeren zijn een goede aanvulling op het bestaand beleid en het bestaande aanbod van voorzieningen en activiteiten gericht op de jeugd in Zoetermeer. Diverse successen kunnen nu al genoemd worden; het initiatief tot een moedercentrum in Palenstein, de cursussen Empowerment voor Caribische jongeren, het buddyproject in het primair onderwijs en het aanstellen van leerlingbemiddelaars in het voortgezet onderwijs. Ook wordt gewerkt aan een systeem om de zorgnetwerken in de stad te ondersteunen op het gebied van informatie uitwisseling.

De projectperiode loopt per 31 december 2005 af. Om de succesvolle projecten en de effecten van het preventiebeleid te behouden zijn onderdelen van het preventiebeleid opgenomen in het regulier jeugdbeleid, het GOA beleid en het integratiebeleid. De inzichten die het preventiebeleid tot nu toe opleverde op het gebied van diversiteit, aansluiting van het aanbod op de behoeften van jongeren en ten aanzien van de toegankelijkheid van activiteiten en hulpverlening zijn verwerkt in de visie van deze kadernota Jeugdbeleid.

Bijlage 3: Landelijke ontwikkelingen

A. De Wet op de zorg

De Wet op de jeugdzorg is per 1-1-2005 ingegaan. Centrale uitgangspunten van de Wet op de Jeugdzorg zijn:

- Recht op jeugdzorg: de cliënt heeft recht op jeugdzorg op grond van een indicatiebesluit van het Bureau Jeugdzorg (BJZ).
- Eén BJZ: in elke provincie of grootstedelijke regio (GSR) is een BJZ actief. BJZ verschaft de toegang tot de jeugdzorg. Ze is indicatieorgaan voor de jeugdhulpverlening, de jeugd-GGZ en de zorg die de justitiële jeugdinrichtingen bieden. Op termijn geldt dit ook voor de zorg voor licht verstandelijk gehandicapten.
- De vraag staat centraal: jeugdigen en hun ouders kunnen met alle opgroei- en opvoedingsproblemen bij BJZ terecht. De hulpverleners onderzoeken wat er precies aan de hand is, of de cliënt een beroep kan doen op voorliggende voorzieningen dan wel recht heeft op

jeugdzorg. Dit legt BJZ vast in een indicatiebesluit. BJZ moet uitdrukkelijk uitgaan van de hulpvraag.

- Betere afstemming tussen de algemene en preventieve voorzieningen voor jeugdigen (lokaal) en de jeugdzorg (regionaal) .

Gemeenten en provincies hebben in de keten van jeugdzorg een op elkaar aansluitende verantwoordelijkheid: de provincie (hier het stadsgewest Haaglanden) is verantwoordelijk voor het bieden van jeugdzorg aan kinderen en jongeren met ernstige opgroei- en opvoedproblematiek. Gemeenten hebben een preventieve en signalerende rol. Het gemeentelijk jeugdbeleid moet erin voorzien dat problemen zoveel mogelijk worden voorkomen en als er toch problemen ontstaan, deze tijdig worden gesignaleerd.

Rijk, Interprovinciaal Overleg (IPO), Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en MO groep hebben bestuurlijk vastgesteld dat onderstaande taken onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten moeten worden uitgevoerd. Het betreft hier

- Informatie
- Signalering
- toegang tot (gemeentelijk) hulpaanbod
- licht pedagogische hulp
- coördinatie van zorg op lokaal niveau.

Deze verantwoordelijkheden zullen vastgelegd worden in de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

B. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

De WMO wordt waarschijnlijk 1 juli 2006 van kracht en komt in de plaats van een aantal bestaande wetten: de Welzijnswet, de Wet Voorzieningen Gehandicapten en delen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. De WMO is erop gericht het mogelijk te maken dat iedereen – jong en oud, gehandicapt en niet-gehandicapt, autochtoon en allochtoon, mét en zonder problemen, volwaardig aan de samenleving kan deelnemen.

De WMO gaat uit van ondersteuning op een aantal beleidsterreinen.

Hierbinnen hebben vier onderdelen een relatie met het jeugdbeleid:

- *Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden*
Dit beleidsterrein heeft betrekking op de in de gemeente wonende jeugdigen –en in voorkomende gevallen hun ouders- bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden. Hier komen de onder B genoemde taken Informatie, Signalering, toegang tot (gemeentelijk) hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg op lokaal niveau aan de orde.
- *Het voeren van verslavingsbeleid*
Activiteiten bestaande uit ambulante hulpverlening gericht op verslavingsproblemen, en preventie van verslavingsproblemen, inclusief overlastbestrijding door verslaving
- *Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten*
Het bevorderen van sociale cohesie, het ondernemen van activiteiten ter bevordering van het vreedzaam samenleven van o.a. jong en oud, verschillende etnische en religieuze groepen, het realiseren van

accommodaties ten behoeve van maatschappelijke activiteiten, sport en jongerenwerk.

- *Informatie en advies*
Activiteiten die de burger, dus ook de jongere, de weg wijzen in het veld maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om informatie en advies over algemene voorzieningen, als een individueel advies. advies. (Link met: Bekendheid met instellingen en aanbod)

C. Wet collectieve preventie volksgezondheid: Integrale jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Het beleid is erop gericht om landelijk te komen tot een integrale JGZ. Daartoe is de Wet collectieve preventie volksgezondheid aangepast. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Landelijke vereniging van Thuiszorgorganisaties (LVT) hebben in dit kader een landelijk convenant getekend, met als doel de realisering van een kwalitatief hoogwaardige integrale JGZ.

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2003 verantwoordelijk voor regie, beleidsontwikkeling, uitvoering en financiering van de gehele JGZ 0-19 jaar. Gemeenten waren al verantwoordelijk voor de JGZ 4-19 jaar, die door de GGD wordt uitgevoerd. De verantwoordelijkheid voor de JGZ 0-4 jaar, uitgevoerd door de thuiszorgorganisatie, is daar bijgekomen. De uitvoering van de JGZ 0-4 jaar vindt plaats in consultatiebureaus, verspreid over de stad. In Zoetermeer maken de consultatiebureaus onderdeel uit van de ZorgRing.

De gemeentelijke regie moet ervoor zorgen dat de afstemming tussen de uitvoerende organisaties, de GGD'en en de thuiszorgorganisaties wordt versterkt. Dit moet ertoe leiden dat de zorg voor kinderen en jongeren van 0-19 jaar een continuüm wordt dat integraal en in samenhang met andere beleidsterreinen (lokaal jeugdbeleid) wordt aangeboden.

De invoering van het landelijk basistakenpakket (BTP) is een belangrijk onderdeel binnen het proces van de vormgeving van de integrale JGZ. De uitvoerende organisaties, de GGD'en en de thuiszorgorganisaties, dienen vanaf 1 januari 2003 stapsgewijs het nieuwe landelijk BTP JGZ in te voeren. Het BTP bestaat uit de volgende zes productgroepen:

- Monitoring en signalering.
- Vaststellen van de zorgbehoefte.
- Screeningen en vaccinaties.
- Voorlichting, advies, instructie en begeleiding.
- Beïnvloeden van gezondheidsbedreigingen.
- Samenwerken rond zorgsystemen, netwerken en overleg.

Het BTP bestaat uit een uniform en een maatwerkdeel. Het uniforme deel van het BTP bestaat uit werkzaamheden die gestandaardiseerd aan alle individuen uit de doelgroep op uniforme wijze moeten worden aangeboden. Het maatwerkdeel bestaat uit werkzaamheden uit het BTP, waarbij de gemeenten de (inhoudelijke) beleidsvrijheid hebben om het aanbod daarvan af te stemmen op zowel specifieke zorgbehoeften van individuen als op lokale of regionale en epidemiologische gegevens (de gezondheidssituatie).

De invoering van het BTP vereist een zorgvuldige voorbereiding. Voor de GGD'en en de thuiszorgorganisaties betekent het dat zij hun huidige takenpakket moeten omvormen tot een landelijk basispakket. Daarbij moeten zij een uniform deel en een maatwerkdeel uitwerken. Het

maatwerkdeel, waarin de gemeente keuzes kan maken, vormt een kleine 10 % van het basistakenpakket.

D. Onderwijsbeleid

Het rijksbeleid kent de komende jaren verschillende prioriteiten. Op die terreinen wil het kabinet de komende periode vooruitgang boeken. De belangrijkste beleidsprioriteiten zijn:

- *Minder regels*

Veel mensen hebben te maken met overheidsregels. In hun werk, maar ook privé. Veel van deze regels verplichten bedrijven en burgers om informatie te verschaffen aan de overheid. Men spreekt dan van administratieve lasten. Regels zijn noodzakelijk, maar de overheid kan wel proberen om er niet méér uit te vaardigen dan strikt noodzakelijk is. Het rijk heeft een traject in gang gezet om ook de regels aan te pakken waar scholen en instellingen last van hebben. In het verlangde hiervan wordt door de rijksoverheid ook meer autonomie aan scholen en schoolbesturen toegekend. Dit heeft gevolgen voor de verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheden en schoolbesturen. Voor de gemeenten zal dat vooral tot uitdrukking komen bij de onderwijsachterstandenbestrijding, onderwijshuisvesting en de schoolbegeleiding

- *Kennissamenleving*

Op het gebied van kennis en innovatie stelt het rijk zich ten doel meer mensen te verleiden een bèta- en techniekopleiding te volgen. Dat betekent dat kinderen al op jonge leeftijd op een prettige manier met verwante onderwerpen in aanraking moeten komen. Het implementeren van ICT in het onderwijs is daarvoor een van de speerpunten. Verder wil men dat er meer samenwerking komt tussen het bedrijfsleven, het onderwijs en onderzoeksinstituten.

- *Meer mensen die meedoen*

Onderwijs bereidt mensen voor op volwaardige deelname aan de maatschappij en levert zo een belangrijke bijdrage aan de sociale samenhang binnen onze samenleving. Een goede beheersing van de Nederlandse taal is hiervoor een vereiste evenals het in acht nemen van algemeen aanvaarde waarden en normen. Ook vanuit dit perspectief is meedoen belangrijk. Het kabinet wil daarom onderwijsachterstanden zoveel mogelijk bestrijden ondermeer door veel aandacht voor voor- en voerschoolse educatie (het streven is het deelnamepercentage te verhogen van 50% naar 70%), het (laten) opzetten van schakelklassen in het primair onderwijs, het aantal voortijdig schoolverlaters terugdringen en uitval zoveel mogelijk voorkomen. Het kabinet streeft naar 30 procent minder voortijdig schoolverlaters in 2006, ten opzichte van 1999. Om voortijdig schoolverlaten te voorkomen wordt gewerkt aan doorlopende leerwegen van VMBO en mbo. Het beroepsonderwijs krijgt een nadrukkelijker focus op de praktijk en er komt extra begeleiding van jongeren.

Veiligheid in het onderwijs

Naast bovenstaande prioriteiten heeft het rijk in 2004 het Plan van aanpak Veiligheid in het onderwijs en de opvang van risicoleerlingen opgesteld, evenals de notitie Integratie en Burgerschap. De voorstellen in het plan van aanpak richten zich o.a. op het uitbreiden van het schoolmaatschap-

pelijk werk in het primair onderwijs, extra leerlingbegeleiding in het voorgezet onderwijs, het realiseren van bovenschoolse opvangvoorzieningen in het voortgezet onderwijs (rebound voorziening) en het uitbreiden van het aantal plaatsen in het ZMOK-onderwijs.

Integratie

De notitie Integratie en Burgerschap richt zich met name op het bevorderen van integratie door het tegengaan van segregatie. Kinderen en jongeren met verschillende achtergronden moeten zoveel mogelijk samen opgroeien. Daarom moeten gemeenten volgens het rijk niet-vrijblijvende afspraken maken met de schoolbesturen over de verdeling van achterstandsleerlingen over scholen binnen de gemeente.

E. De wet op de kinderopvang

Als gevolg van de invoering van de Wet kinderopvang is de subsidierelatie tussen de gemeente en kinderinstituten voor een belangrijk deel komen te vervallen.

Voor het overgrote deel van de ouders die kinderopvang nodig hebben om werk en zorg te kunnen combineren is een tegemoetkoming in de kosten geregeld via de werkgever en de belastingdienst. Voor de peuterspeelzalen en peuterplus blijft de gemeente eigen verantwoordelijkheid houden. Daarnaast blijft, in afwachting van een nadere regeling via de WMO, de gemeente verantwoordelijk voor een adequate opvangregeling voor kinderen en/of hun ouders, die opvang nodig hebben vanuit sociaal medische indicatie.

F. Operatie Jong

Operatie Jong is een samenwerkingsverband van de ministeries van VWS, OCW, Justitie, SZW en BZK. Operatie Jong wil samenhang in het jeugdbeleid versterken en samenwerking tussen Rijk, medeoverheden en partners verbeteren. Met maar een doel: een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid. In een gezamenlijke Jeugdagenda hebben de 6 betrokken ministeries plannen van aanpak voor 12 thema's uitgewerkt.

Dit streven tot goede samenwerking en afstemming sluit aan bij de wijze waarop we in Zoetermeer tot een effectief jeugdbeleid willen komen. Een aantal thema's van de Jeugdagenda staat dan ook hoog op de lokale agenda:

- Een sluitende keten van jeugdvoorzieningen (scholen, opvang, zorg, sport, cultuur) waardoor alle kinderen van 0 – 12 jaar optimale ontwikkelingskansen krijgen
- Vroegsignalering: vanaf de eerste levensfase het kind, het gezin en omgeving beoordelen op risico's voor de ontwikkeling
- Registratie en informatie-uitwisseling: afstemming over betere en meer effectieve uitwisseling van informatie over individuele jongeren
- De zorgstructuren in en rond de school: een sluitende zorgstructuur waarbij het kind centraal staat. Goede aansluiting bij zowel de nieuwe Wet op de Jeugdzorg als de Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Het terugbrengen van het aantal jongeren dat het onderwijs verlaat zonder een startkwalificatie
- Gemeentelijke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden: voor alle partijen moet duidelijk zijn bij wie men terecht kan als problemen worden gesignaleerd.
- Een eenduidige bruikbare jeugdmonitor die inzicht geeft in de ontwikkelingen onder de jeugd.